

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ
И НАУКА

Државен просветен инспекторат

Дел. бр. 09-6/6

Дата: 11. 05. 2020 год.

Гостивар

ООУ „Чајла“ - с. Чајле, Гостивар	
Конечен извештај од извршена интегрална евалуација	
Датум на интегрална евалуација:	10, 11 и 12. 02. 2020 година
Број на извештај:	3 / Полошки / 2020 год.
Раководител на инспекциски тим:	Амдин Рушај
Вид на училиштето:	основно
Подрачни училишта	нема
Основач на училиштето:	Општина Гостивар
Наставен јазик:	албански јазик
Број на ученици:	132
Полова структура на ученици:	70 машки и 62 женски
Број на наставници:	28
Претседател на училишниот одбор:	Хане Елези
Директор на училиштето:	Ќефсере Велија
Датум на претходна интегрална евалуација:	25, 26 и 27. 01. 2017 година
Адреса на училиштето:	с. Чајле – Гостивар
Телефон:	042/287-147
Факс:	042/287-247
e-mail:	infocajla@gmail.com
Оценка ИЕ	2,45 (делумно задоволува)

Инспекцискиот надзор е извршен согласно членовите 2, 19, 25 и 26 од Законот за просветна инспекција („Сл. весник на РМ“ бр. 52/05; 81/08; 148/09; 57/10; 51/11; 24/13; 137/13; 164/13, 41/14, 33/15, 145/15, 30/16 и 64/18) и Правилникот за начинот и постапката за вршење на инспекциски надзор на просветната инспекција („Сл. весник на РМ“, бр. 86/2006 година).

Резиме

Согласно Годишната програма за работа на Државниот просветен инспекторат и Законот за Просветна инспекција, на деновите 10, 11 и 12 февруари 2020 година, тим од тројца државни просветни инспектори спроведоа интегрална евалуација во работата на ООУ „Чајла“ – с. Чајле, Гостивар. Цел на интегралната евалуација е да се оцени квалитетот на воспитно-образовниот процес во училиштето, примената на законите како

и други прописи и акти со кои е регулиран воспитно-образованиот процес. За време на надзорот беа посетени 24 наставници, се одржаа состаноци со директорот на училиштето, Училишниот одбор, Советот на родители, претседатели на стручни активи, ученичка зедница и со стручната служба во училиштето.

Од целокупната евиденција и документација која беше приложена и разгледана за време на надзорот, разговорите водени со различните фокус групи, од посетените наставни часови, анализата на претходно доставените прашалници и се она што можеше да се види на лице место, тимот од државни просветни инспектори констатира дека работата во ООУ „Чајла“ – с. Чајле, Гостивар **делумно задоволува¹ (2,45)**.

Наставата во училиштето се реализира според наставните планови и програми за деветгодишно основно образование, донесени од Министерот за образование и наука, а наставата по математика, природни науки, хемија, физика и биологија се реализира според Кембриџ програмата. Задолжителната и изборната настава е застапена согласно наставниот план, а изборот на наставните предмети од листата на изборни предмети го вршат родителите и учениците. Задолжително се реализираат програми за дополнителна и додатна настава. Во прво одделение во основното училиште се реализира настава по физичко и здравствено образование од соодветен предметен наставник.

Во училиштето има проширена програма за организирано прифаќање и заштита на учениците еден час пред започнување на редовната настава и еден час по завршувањето на наставата. Училиштето не организира продолжен престој за ученици од I-V одделение.

Во училиштето во редовната настава вклучен е еден ученик со посебни образовни потреби (ПОП), кој не е категоризиран од надлежна здравствена институција. Училиштето има формирано училишен инклузивен тим, кој има изготвено програма за работа и акционен план за реализација на програмата, но нема изготвено индивидуален образовен план (ИОП) за работа. Нема инклузивен тим за детето со посебни образовни потреби. За наставниците не се реализирани обуки за изготвување на ИОП и работа со ученици со ПОП, работа со ученици кои имаат потешкотии во учењето, како и со надарени и талентирани ученици. Училиштето не располага со асистивна технологија.

Во училиштето се реализираат воннаставни активности. Во воннаставните активности се вклучени ученици независно од нивната возраст, пол и социјален статус. Училиштето реализира активности од проектот за меѓуетничка интеграција на младите во образованието, како и еколошка едукација, кои се планирани и во наставните програми. Училиштето располага со податоци за постигањата на учениците, според пол, по наставни предмети, паралелки и одделенија, низ квалификациони периоди во секоја учебна година. Училиштето има податоци за опфатот на учениците од реонот со изградена политика за опфат. на учениците.

Средниот општ успех на училиштето на крајот на последните три учебни години изнесува: за 2016/17 - 4,27; 2017/18 - 4,28 и на крајот од учебната 2018/19 год. бил 4,4 што спрема добиените информации со фокус групите, анкетаирањата и увидот во дневниците се констатира дека општиот успех е нереален и доста висок.

Постигањата и редовноста на учениците како и изречените педагошки мерки се следат преку споредбени анализи за сите квалификациони периоди. Поведението на сите ученици е примерно. Минатата учебна година нема ученик кој ја повторил годината. Редовноста на учениците е добра, просечниот број на неоправдани изостаноци е 2 изостаноци по ученик.

---

¹ Според класификацијата од Индикаторите за квалитет на основните и средните училишта, постојат четири квалитативни нивоа:

1. Не задоволува,
2. Делумно задоволува,
3. Добро и
4. Многу добро.

Наставниците имаат годишни, глобални, тематски-процесни планирања и оперативни планови за час, за задолжителните и за изборните предмети. Планирањата на наставниците ги содржат неопходните елементи за успешна организација и реализација на наставата. Потребно е наставниците на час да планираат и реализираат диференцирани активности, за ученици со потешкотии во учењето и за талентирани ученици, со цел да се постигне максимум кај сите ученици.

Наставниците во наставниот процес главно користат разновидни соодветни наставни форми, методи и техники на работа, кои се соодветни на потребите на учениците и нивните стилови на учење. Основното училиште располага со асфалтиран спортски терен.

Училишниот простор е безбеден за изведување на настава. Учениците и вработените колективно се осигурани. Во училиштето нема лица со сертификат за давање на прва помош, но има следени обуки за наставниците од страна на „Црвен крст“.

Училиштето има пропишани мерки и активности за безбедноста на учениците во текот на наставата и на вработените лица.

Во училиштето има усвоено кодекс за однесување на учениците, наставниците и родителите и куќен ред за однесување на сите вработени и со истите се дефинирани сите облици на однесување на субјектите во воспитно-образовниот процес во училиштето.

Училиштето навремено и редовно врши дезинфекција, дезинсекција и дератизација на училишниот објект. Одржувањето на хигиената во училниците, ходниците, скалите, санитарните јазли и дворот е во добра состојба.

Во училиштето има пропишана процедура за грижа на здравјето на учениците и вработените и се вршат редовни систематски прегледи и вакцинации на учениците, исто така се вршат систематски и санитарни прегледи на вработените.

Наставниците водат уредна педагошка евиденција и документација за постигањата, редовноста и поведението на учениците.

Климата во училиштето е добра. Најголем број од наставниците се однесуваат со учениците на начин кој промовира взаемно почитување, помош, соработка и разбирање, што ја прави климата во училница многу добра. Постои работна атмосфера за време на настава и воннаставните активности. Дисциплината на учениците е добра.

На ниво на училиште нема план за јавни набавки и финансиски план и не може да се констатира транспарентност во планирањето и трошењето на буџетот.

Училишниот одбор (УО) е конституиран согласно Законот за основно образование и Статутот на училиштето. УО има изготвено деловник и програма за работа. Дел од членовите на УО имаат посетено обука за успешно извршување на улогата на управување. Училишниот одбор соработува со раководниот орган на училиштето и другите образовни структури.

Училиштето нема формирано училишен спортски клуб.

Училиштето нема изготвено самоевалуација за последните две учебни години (2017/18 и 2018/19 год.). Последната самоевалуација на ниво на училиште е за период 2015-2017 год. зав. под дел. бр. 03-231/1 од 25.05.2017 год. која не беше по форма и содржина според Правилникот за изготвување на самоевалуации во основните училишта и Програма за развој за период од 2017-2021 год. зав. под дел. бр. 03-391 од 31.10.2017 год.). Училиштето има изготвен нов Статут согласно новиот Закон за основно образование и има доставено Барање до МОН – Скопје, за давање согласност за новиот Статут на училиштето зав. под бр. 02-24 од 28.01.2020 година.

За учебната 2019-20 година, училиштето има изготвено Годишна програма за работа на училиштето дел. бр. 01-197 од 30.08.2019 год. и истата е усвоена од Советот на Општина Кичево и зав. под бр. 08-2049/1 од 20.09.2019 год.

КАРАКТЕРИСТИКИ НА УЧИЛИШТЕТО

Основното општинско училиште „Чајла“ – с. Чајле, Гостивар е основано со решение на Собрание на општина Гостивар и истата е верифицирано за вршење на воспитно-образовна дејност со решение бр. 10-1441/7 од 20. 10. 2000 година, издадено од страна на Министерството за образование и наука - Скопје.

Училиштето реализира настава во објект од тврда градба на приземје и кат и спортски терен со среден училишен двор, но без спортска сала. Располага со 9 училници, кабинет по информатика, библиотека, наставничка канцеларија, 2 административни простории и една помошна просторија. Се наоѓа во центар на селото во далечина од две километри од градот Гостивар. Наставата се изведува на албански наставен јазик во две смени. Затоплувањето на објектот во основното училиште е со парно греење на нафта.

Во училиштето настава следат 132 ученици, распоредени во 18 паралелки. Бројот на ученици во паралелките е мал. Вкупниот број на ученици во училиштето благо опаѓа.

Наставата ја реализираат 28 наставници, од кои 19 наставници се вработени на неопределено, а 9 наставници на определено работно време. Покрај наставниот кадар во училиштето вработен е директор, стручна служба (психолог, библиотекар и педагог - несоодветен). Од вкупниот број на 28 наставници: 24 наставници се со високо

образование; еден со вишо образование; еден со завршени магистерски студии, еден со докторски студии и еден е несоодветен.

Училиштето ја негува политиката на мултикултурализам преку содржини внесени во планирањата на неколку предмети, но последните 3 години не е вклучено во проектот МИМО и нема партнер-училишта.

1. НАСТАВНИ ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ

1.1. Реализација на наставните планови и програми

Воспитно образовната работа во ООУ „Чајла“ – с. Чајле, Гостивар, се остварува врз основа на наставни планови и програми за деветгодишно основно образование, согласно донесените програмски документи од страна на Министерството за образование и наука-Скопје. Реализацијата на наставните планови и програми за учебната 2019/20 година е во пропишаниот обем. Наставата по ФЗО во прво одделение се реализира од предметен наставник по ФЗО. Наставата по наставните предмети математика, природни науки, хемија, физика и биологија се реализира според наставни програми по Кембриџ програмата. Во училиштето се реализираат програми за дополнителна и додатна настава.

Во училиштето во редовната настава вклучен е еден ученик со потешкотии во учењето. Училиштето има формирано училишен инклузивен тим, составен од директор, педагог, психолог, одд. наставник, предметен наставник и двајца родители. Тимот има изготвено програма за работа. Во училиштето нема вработен дефектолог. За членовите на училишниот инклузивен тим, како и за наставниците кои работат со учениците со ПОП, нема реализирано обуки за изготвување на ИОП, како и обука за работа со деца со ПОП.

Училиштето пред почетокот на секоја учебна година, ги запознава наставниците со новините и измените во наставните планови и програми. Исто така со измените на наставните програми наставниците се запознаваат и преку семинари и други стручни обуки во организација на Бирото за развој на образованието (БРО).

На почетокот на учебната година, раководителите на паралелки ги запознаваат родителите со наставните планови и програми според кои се изведува наставата.

Училиштето има изработено брошура која им се доставува на учениците и родителите со цел тие да бидат информирани за наставните планови и програми и другите активности на училиштето. За остварувањето на одделни цели од годишната програма за работа на училиштето, родителите се информираат и преку индивидуални средби.

Изборот на изборните предмети се врши од листа со понудени најмалку три предмети, преку спроведување на анкета од страна на педагогот во училиштето. Учениците го изучуваат оној изборен предмет кој го избрале наголем број од ученици во одделението.

Училиштето има изготвено проширена програма за организирано прифаќање и заштита на учениците од I до III одделение, еден час пред и еден час по завршувањето на наставата. Поради немање интерес од страна на родителите на учениците, проширената програма во училиштето не се реализира.

1.2 . Квалитет на наставните планови и програми

Од разговорите со наставниците и стручните соработници се констатира дека наставните содржини поттикнуваат мултикултурна сензитивност, родова и етничка рамноправност.

Постојат примери на интегрирање на особеностите на локалната средина во поставените цели во наставните програми кај поедини наставни предмети. Интегрирањето на особеностите на локалната средина е позастапено во планирањата на воннаставните активности.

Во училиштето нема пишан документ за интеграција на меѓупредметните цели во наставните програми. Наставниците не ги издвојуваат во своите планирања меѓупредметните цели во наставните програми, а истите ги реализираат во наставата и во воннаставните активности.

Наставниците на стручни активи и на наставнички совет дискутираат за пропустите и проблемите со кои се соочуваат при реализација на наставните планови и програми, но во изминатиот период, училиштето до предлагачите на наставните планови и програми нема доставено предлози за изменување и дополнување на истите.

1.3. Воннаставни активности

Училиштето во последните три учебни години планира и реализира воннаставни активности, кои ги одразуваат потребите и интересите на учениците. Воннаставните активности училиштето ги реализира во рамките на училиштето. Во училиштето нема регистрирано училишен спортски клуб.

Во училиштето се реализираат одреден број на слободни ученички и еколошки активности. За секоја слободна ученичка активност има определено одговорни наставници. Учениците со помош и поддршка од наставниците, учествуваат и освојуваат награди на натпревари од различни области што се организираат на општинско, регионално, државно и меѓународно ниво.

Ученичките екскурзии како воннаставни активности училиштето ги организира и изведува во согласност со Правилникот за организирање на ученички екскурзии и истите се реализираат во текот на учебната година. Родителите активно учествуваат во нивната организација и остварување.

2. ПОСТИГАЊА НА УЧЕНИЦИТЕ

2.1. Постигања на учениците

Училиштето располага со податоци за постигањата на учениците по пол, , по сите наставни предмети, по паралелки и за сите класификациони периоди на ниво на училиште и општ успех по години. Секој одделенски раководител изготвува преглед на успехот на учениците во паралелката, по секое тримесечие од наставната година. Наставниците преку евидентни листови ги следат постигањата на учениците. Во оваа учебна година, во училиштето идентификуван е 1 (еден) ученик со потешкотии во учењето.

Во изминатите три учебни години општиот успех на постигањата на учениците е следниот: за учебна 2016/17 год. средниот општ успех е 4.28; за учебна 2017/18 год. средниот општ успех е 4.27 и за учебна 2018/19 год. средниот општ успех на учениците е 4,4. Според изготвените извештаи за постигањата на учениците за период од последните три учебни години, на ниво на училиште се забележува благо растење во средниот општ успех на учениците. Училиштето смета дека постигањата на учениците можат да се подобрат, преку поголема соработка со родителите, поквалитетна настава и реализација на дополнителна и додатна настава.

На учениците кои имаат потешкотии во учењето и надарените ученици, наставниците недоволно им обезбедуваат поддршка. Дополнителната настава на ниво на училиште се реализира редовно и систематски се следи напредокот на учениците кај дел од наставниците. Додатна настава во училиштето се реализира по потреба, со ученици кои учествуваат на различни манифестации и натпревари.

Училиштето не организира заеднички активности, наставни и воннаставни активности со ученици од мешан етнички состав со партнер училиштата.

2.2. Задржување/намалување на бројот (осипување) на ученици

Училиштето има податоци за опфатот на сите ученици, поседува информации за премин од основно во средно образование и премин во друго училиште како и податоци за ученици кои се селат во странство. Во учебната 2018/19 година се одселиле 8 ученици додека, во оваа учебна 2019/20 година 2 ученици се одселиле.

Во учебна 2019/20 година, во прво одделение запишани се 18 ученици. На почетокот на месец мај, училиштето преку соопштенија истакнати во училиштето, како и со лично доставување на покани ги информира родителите кои имаат деца за запишување во прво одделение.

Училиштето ја следи редовноста на учениците по пол, по одделенија, ги анализира причините за отсуството од наставата и превзема активности за подобрување на редовноста на учениците. Од изготвените извештаи од последните 3 учебни години може да се констатира дека бројот на изостаноци е речиси ист. Во учебната 2016/17 година направени се вкупно 908 изостаноци од кои 348 оправдани и 560 неоправдани изостаноци; учебната 2017/18 година направени се вкупно 741 изостаноци од кои 538 оправдани и 203 неоправдани изостаноци и за учебната 2018/19 година направени се вкупно 937 изостаноци од кои 671 оправдани и 266 неоправдани изостаноци.

Училиштето ја почитува процедурата за премин на ученици од едно во друго училиште.

2.3. Повторување на учениците

Од извештаите може да се констатира дека во последните три учебни години ниту еден ученик не ја повторувал годината. Училиштето ги запознава родителите со правото за поднесување на приговори по однос на постигнатиот успех на нивните деца.

3. УЧЕЊЕ И НАСТАВА

3.1. Планирање на наставниците

Во годишната програма на стручната служба и на директорот се планирани активности за поддршка и следење на планирањата на наставниците. Пред почетокот на учебната година стручната служба на наставниците им дава насоки за изготвување на годишните и тематските планирања. Поголем број наставници истите ги доставуваат во училиштето пред почетокот на учебната година, а мал број наставници во септември. На стручни активи дадени се насоки во планирањата да бидат застапени наставни содржини со примена на ИКТ, со користење на современи форми, методи и техники во наставата, содржини од интеграција на еколошкото образование и активности од проектот за Меѓуетничка интеграција на младите во образованието. Поддршка и помош на наставниците за подобро да ја планираат наставата, училиштето им дава со тоа што им обезбедува учество на семинари и разни обуки, во соработка со советници од Биро за развој на образованието и инструктивна помош за наставниците-приправници од страна на назначените наставници-ментори.

За реализација на наставните планови и програми сите наставници имаат изготвено годишни-глобални, тематски планирања и оперативни планови за час. Годишните глобални, тематски планирања и оперативни планови за час по предметите: математика, природни науки, биологија, хемија и физика, наставниците ги изработуваат според Кембриџ програмата. Освен редовната настава, наставниците ја планираат дополнителната и додатната настава, одделенскиот час, со содржини од програмата образование за животни вештини, програми за слободните ученички активности, екскурзиите и план за родителски средби.

Планирањата на поголем број од наставниците ги содржат неопходните елементи за успешна реализација на наставата. Истите имаат определени цели, форми, методи, техники на учење, услови за реализација, очекувани резултати, начини на оценување, и др. Годишните и тематските планирања наставниците ги изготвуваат во рамките на стручните активи, поедини наставници индивидуално и во соработка со наставници од други училишта. Тематските планирања на наставниците се следат од стручната служба.

Распоредот на часови го изработува лице задолжено од страна на директорот на училиштето, во соработка со стручната служба, наставниците и директорот на училиштето, имајќи во предвид просторните и кадровските можности, како и интересот на учениците. Во училиштето е изготвен распоред за дополнителна и додатна настава.

Училиштето има изготвено инструменти-евидентни листи за следење на планирањата на наставниците и евидентни листи за следење на час.

3.2. Наставен процес

Во наставниот процес, добар број наставници користат разновидни наставни форми, методи и техники на работа, кои се соодветни на потребите на учениците. Наставата главно се реализира со различни интерактивни методи, што подразбира активно вклучување на учениците во наставата. Поучувањето е соодветно на возраста и нивото на образование на учениците. Наставниците најчесто користат соодветни активни методи за работа со учениците, индивидуално, во парови и заедничка работа со целата паралелка.

Во основното училиште има инсталирано компјутерски работни места. Опременоста на училниците со компјутерска техника и технологија незадоволува. По сите наставни предмети, наставниците планираат користење на информатичко-комуникациска техника во наставата, но во мал број на наставни часови. Од посетените наставни часови, разговорот воден со ученици, стручната служба и спроведените анкети се констатира

дека при реализација на наставата користењето на ИКТ во наставата делумно задоволува. Во училиштето има нестабилна интернет мрежа.

За наставниците реализирани се обуки за користење на стратегии и техники на подучување и учење и обуки за формативно и сумативно оценување на учениците.

Задачите што се работат на часовите главно се добро испланирани. Изборот на задачите и активностите повремено е приспособен на образовните потреби на учениците и истиот се прави во согласност со расположивите училишни наставни средства и технички помагала. Со учениците со потешкотии во учењето, наставниците главно имаат индивидуализиран пристап.

Воспитно-образовната работа во училиштето се следи од страна на директорот и стручната служба, преку посета на часови во текот на учебната година и увид во педагошката евиденција и документација. Секој наставник од страна на директорот или стручната служба се посетува на час еднаш до два пати во текот на учебната година.

3.3. Искуство на учениците од учењето

Училишните во кои учат учениците се соодветни, бројот на ученици е мал, добро осветлени и неажурирани ученички трудови. Најголем број од учениците ја доживуваат средината за учење како пријатно место, кое мотивира за постигање на добри резултати. Заедничкиот училишен простор е естетски уреден, а визуелниот материјал и пишаните содржини во него го отсликуваат мултиетничкиот карактер на Република Северна Македонија.

Најголемиот број од учениците се мотивирани за учење и покажуваат активност за време на часовите, како и интерес за учење. Низ најразлични организирани форми, учениците се поттикнуваат и мотивираат за соработка и комуникација меѓу себе. Учениците заедно со наставниците работат на различни проекти поврзани со редовната настава и воннаставните активности. Атмосферата за учење најчесто е динамична и работна.

Наставниците применуваат разни техники во наставата кои придонесуваат за начинот на кој се учи во училиштето да биде интересен и учениците да стекнат трајни знаења. Најголемиот број од наставниците за време на часовите користат разновидни методи и техники на работа со кои ги поттикнуваат и охрабруваат учениците самостојно и критички да мислат, да знаат да поставуваат прашања, самостојно да изведуваат заклучоци од она што го учат и активно да се вклучуваат во наставата, како и ја поврзуваат наставата со реалниот живот. Најчесто има добра интеракција меѓу учениците. Истата особено е видлива на час при работење во парови и заедничка работа на целата паралелка.

3.4. Задоволување на потребите на учениците

Идентификација на образовните потреби на учениците врши психологот, педагогот и наставниците во процесот на наставата, преку посебни инструменти за следење на учениците, тестови, прашалници, наставни листови, усни одговори, разговори со учениците, родителите и наставниците. Мал број од наставниците ги прилагодуваат наставните активности согласно потребите и можностите на учениците. Потребно е наставниците на час да планираат и реализираат диференцирани активности, за ученици со потешкотии и за талентирани ученици, со цел да се постигне максимум кај сите ученици.

Од спроведената анкета со репрезентативен број на ученици и непосредна средба со училишната заедница се констатира дека најголем број од анкетирани ученици, се согласуваат дека училиштето им помага да стекнат поголема самодоверба, предавањата и објаснувањата на наставниците се јасни, наставниците им даваат добри совети како да го подобрат својот успех и дека учениците се пофалуваат кога ќе направат нешто добро.

Наставниците и родителите сметаат дека неделниот фонд на часови е голем и наставните програми се преобемни и има наставни содржини напишани на висок стил и неприлагодени спрема возраста на учениците.

3.5. Оценувањето како дел од наставата

Училиштето ги применува позитивните законски и подзаконски прописи што го регулираат оценувањето на учениците. Наставниците оценувањето на учениците го планираат во тематското-процесно планирање и оперативниот план за наставен час. Секој наставник по наставниот предмет што го предава, има изготвено критериуми за оценување, а секој родител има можност да биде запознаен со критериумите на оценување за секој наставен предмет. При разговор со фокус група ученици истите искажаа дека најчесто оценките се реални и транспарентни. Најголемиот број од наставниците имаат посетувано обуки за оценување и користат различни техники на оценување, каде учениците се вклучуваат во оценувањето, со меѓусебно оценување или самооценување. На наставнички совет, по стручни активи и на совет на родители повремено се разговара за стандардите на оценување, а за истото се запознаени учениците и нивните родители. Следењето на успехот на учениците и формирањето на оценка, наставниците го евидентираат преку чек-листи, разни инструменти за формативно оценување, наставни листови, тестови, писмени работи и др. Во одделенска настава наставниците покрај евиденција на успехот, го следат и социо-емоционалниот развој на учениците и за секој ученик водат портфолио. Наставниците кои им предаваат на учениците со потешкотии во учењето, не користат прилагодени критериуми и недоволно соработуваат со инклузивниот тим.

3.6. Известување за напредокот на учениците

Училиштето редовно ги известува родителите за постигнатиот успех на нивните деца. За напредокот на нивните деца родителите имаат можност да се информираат преку организираните родителски средби, индивидуални средби и на сопствена иницијатива и барање. Училиштето има вграден систем за прибирање информации и известување за постигањата на учениците и дава транспарентна и конкретна повратна информација на родителите и учениците со формални и неформални средби, групни и индивидуални средби со родителите за постигнатиот успех на нивните деца. Родителите се известуваат за постигнатиот успех по наставни предмети на секое тромесечие, на крајот на прво полугодие и крајот на учебната година. Наставниците ги известуваат родителите за постигањата на нивните деца и преку пишани информации по изготвена домашна работа, писмена работа, контролни задачи, тестови и изработени проекти. За постигнатиот успех учениците добиваат евидентни листови и свидетелства.

4. ПОДДРШКА НА УЧЕНИЦИТЕ

4.1. Свкупна грижа за учениците

Инфраструктурата на училиштето е безбедна и не претставува опасност за повреда на учениците. За оваа учебна година училишниот објект не е осигуран, а училиштето има спроведена постапка за осигурување на вработените лица и учениците. Во училиштето има обучени наставници за давање на прва помош на лица при несреќи од страна на „Црвен крст“ – Гостивар.

Училишниот психолог и несоодветно вработен педагог со диплома Одделенски наставник, реализираат предавања за насилство и превенција од насилство. На видно место во училиштето се истакнати знаци со кои се забранува пушењето, внесување алкохол и оружје во училишните простории, исто така стручната служба изјави дека воопшто не се забележани такви појави во училиштето.

Учениците со храна се снабдуваат од селските продавници во училиштето нема организирано храна за ученици.

Во училиштето е регистриран еден ученик со потешкотии во учењето, училиштето има изградено пристап за ученици со телесни пречки. Оваа учебна година 2019-2020 во училиштето идентификувани се 3 ученици од родители приматели на социјална помош.

Училиштето има изготвено План на мерки и активности за заштита и спасување од природни непогоди и други несреќи. На видни места има поставено предупредувања и алармни светла. Училишниот објект во основното училиште е под видео надзор.

Училиштето располага со 6 несервисирани против пожарни апарати (ППА). Училишниот објект во основното училиште располага со 2 хидранти.

4.2. Здравје

Училиштето за оваа учебна година има извршено дезинфекција, дезинсекција и дератизација на училишниот простор и постапува по препораките и насоките на санитарната инспекција во врска со одржувањето на хигиената во училиштето и заштитата од заразни болести. Подовите во училниците, ходниците, скалите и санитарииите, редовно се чистат најмалку два пати дневно. Во училниците, ходниците и дворот има корпи за отпадоци, а училиштето се грижи учениците да ги фрлаат отпадоците во нив. Училиштето располага со средства за хигиена. Во училиштето има програма за превенција од заразни болести. Преку конкретни насоки и предавања, се посветува внимание на воспитно делување врз учениците за стекнување на навика за одржување лична хигиена. За учениците редовно се вршат вакцинации и систематски прегледи.

Училиштето има пропишани процедури со кои ќе се дефинираат активности и одговорни лица за реализирање на определена активност за грижа за учениците кои поради хронично заболување или посериозни повреди, подолго време отсутнуваат од редовната настава, но во училиштето досега немало таков случај.

4.3. Советодавна помош за понатамошно образование на учениците

Училиштето располага со програма за професионална ориентација. Стручната служба во училиштето реализира активности за професионална ориентација со учениците од завршните одделенија. Во рамките на програмата за советодавна помош на учениците за понатамошно образование, стручната служба спроведува анкета за професионални интереси за учениците од деветто одделение. Со резултатите од спроведената анкета се запознаваат родителите на нивните деца. На отворените денови кои ги организираат средните општински училишта – Гостивар и приватното средно училиште „Јахја Кемал“, се врши презентација за образовните струки и профили кои се изучуваат во средните училишта.

Училиштето има договорени процедури за навремено откривање и грижа на учениците со емоционални проблеми. Стручната служба во училиштето не е целосно кадровски екипирана, односно во училиштето нема вработено стручен соработник-дефектолог.

4.4. Следење на напредокот

Наставниците водат евиденција за напредокот на постигањата, редовноста и поведението на секој ученик. Во училиштето навремено се изготвуваат полугодишните и годишните извештаи за успехот и поведението на учениците. Целокупната евиденција и документација им е достапна на учениците, родителите и сите други заинтересирани страни. Запознавањето со постигањата на учениците се врши преку родителски средби, евидентни листови и издавање на свидетелствата.

Наставниците подготвуваат редовни извештаи и анализи за успехот на учениците, по квартали, за својата паралелка. Извештаите според паралелки им се доставуваат на увид на стручната служба и на раководниот кадар и се достапни за сите други наставници, родители и за самите ученици.

5. УЧИЛИШНА КЛИМА

5.1. Училишна клима и односи во училиштето

Училиштето се грижи за безбедноста на учениците и вработените ја негува еднаквоста, го поттикнува учеството на учениците и на родителите активно да учествуваат во училишниот живот. За успешноста на одвивањето на воспитно-образовниот процес, влијае покрај друго и хармонијата во односите помеѓу самите чинители во училиштето, како и училишната клима која е добра во работењето на самото училиште. Односите меѓу самите наставници, меѓу наставниците и учениците, како и меѓу наставниците и родителите се на високо ниво, со взаемно почитување, што допринесува за постигнатите резултати во работењето на училиштето.

Најголем дел од родителите се информирани за работата и правилата во училиштето. Има Кодекс на однесување на учениците, наставниците и родителите како и Правилник за куќен ред и истите по правило се почитуваат. При изготвување и изработка на овие документи се вклучени наставниците, учениците и родителите. Училиштето нема пишани процедури за реагирање во случај на прекршување на одредбите пропишани со кодексот.

Училиштето води политика на заемно почитување и рамноправност. Соработката на вработените со раководниот кадар е добра и постојана. Училиштето се грижи за здравјето и безбедноста на учениците.

Дисциплината на учениците е добра. Училиштето соодветно го применува Правилникот за изрекување педагошки мерки. Минатата учебна година сите ученици завршиле со примерно поведение. Поголемиот број ученици го почитуваат кодексот на однесување на ученици. За време на наставата и воннаставните активности најчесто постои работна атмосфера, а вработените се грижат за однесувањето и безбедноста на учениците за време на одморите, приемот на учениците и нивното заминување. Наставниците редовно дежураат за време на одморите.

Училиштето ги презема сите мерки да обезбеди инклузивност по сите основи. Голем број на наставници и вработени му даваат поддршка на еден ученик кој е со потешкотии во учењето.

Училиштето го применува принципот на демократско учество на учениците и има демократски формиран ученичка заедница, која повремено учествува во донесувањето одлуки за прашања што се од непосреден интерес за учениците. Ученичката заедница добива поддршка од стручната служба.

5.2. Промовирање на постигањата

Наставниот кадар и директорот ја организираат средината за учење со поставување на очекувања во однос на постигањата, редовноста и дисциплината на учениците. Наставниците го користат пофалувањето како начин на мотивирање на учениците. Постигањата на учениците се промовираат во училиштето само преку текстуални извештаи кои се презентираат на наставнички совет, совет на родители, при одбележување на патрониот празник на училиштето, и на FB-профилот на училиштето.

Училиштето го поттикнува наставниот кадар и учениците да учествуваат на натпревари на локално, регионално и државно ниво, но нема правилник за наградување ученици кои постигнале успех на натпревари и наставници - ментори. Нема доволно финансиски средства за наградување на учениците што постигнале успех и за наставниците кои ја давале поддршката. Училиштето има Правилник за избор на првенец на генерацијата и на крајот на секоја учебна година, училиштето избира првенец на генерација.

5.3. Еднаквост и правичност

Вработените во училиштето добро се запознаени со правата на децата и истите ги запознаваат учениците со нивните права. Училиштето презема активности да ги запознае родителите со правата на децата.

Прифаќањето и промовирањето на мултикултурализмот е добро. Училиштето ги вреднува и промовира родовата, социјалната, верската и јазичната разновидност во училиштето и заедницата. Во училиштето подеднакво се третираат сите ученици без разлика на полот, социјалните и интелектуалните разлики.

5.4. Партнерски однос со родителите, со локалната и деловната заедница

За информирање на родителите редовно се организираат индивидуални и групни средби. Училиштето прифаќа поддршка од родителите кои самоиницијативно сакаат да се вклучат во работата на училиштето. Присуството на членовите на совет на родители на нивните состаноци задоволува. Постојат голем број примери на иницијативи од страна на родителите за подобрување на состојбите во училиштето, како повремено вклучување на родители во наставниот процес, доброволно учество во поправки во училишниот простор, донирање на наставни материјали и технички средства за наставата и др. Родителите се чувствуваат добордојдени во училиштето.

На демократски начин се реализира изборот на родители во Советот на родители.

Училиштето добро соработува со локалната заедница. Од страна на општина Гостивар и локални претпријатија училиштето добива поддршка за своите потреби. Училиштето е активно вклучено во животот на локалната заедница.

Соработката со деловната заедница и невладиниот сектор е добра.

6. РЕСУРСИ

6.1 Сместување и просторни капацитети

Училиштето реализира настава во објект од тврда градба на приземје и кат и спортски терен, среден училишен двор и озеленета површина, но училиштето нема спортска сала. Располага со 9 училници, еден кабинет по информатика и библиотека. Училиштето има, наставничка канцеларија, 2 административни простории и една помошна просторија. Наставата се одвива во две смени со настава на албански јазик.

Во училиштето има вкупно 12 санитарни јазли, кои ги задоволуваат хигиено-техничките стандарди. Училиштето располага со ПТТ врска, интернет мрежа, громобранска инсталација, 2 хидранти и 6 ПП-апарати. Во училиштето нема план за евакуација како и безбедносен план во случај на непогоди кој е видно истакнат во училиштето, не се одржуваат симулации за евакуација на учениците со практично показни вежби. Училишниот простор ги исполнува условите за изведување настава според стандардите и Нормативот.

Училиштето не е покриено со редовна ноќна чуварска служба, но поставен е 24 часовен видео надзор.

Училиштето има план и распоред и максимално ги користи расположивите капацитети за изведување на наставата и на воннаставните активности, со што ги задоволува сите потреби на учениците.

6.2. Наставни средства и материјали

Опременоста на училиштето со наставни средства и други технички помагала не е на задоволително ниво. Училиштето располага со 3 ЛЦД проектори, 2 принтери, 54 работни места за работа со компјутери лоцирани во 4 училници и еден кабинет по информатика. Грижата за одржувањето на наставните средства и помагала е континуирана, а оштетените благовремено се сервисираат. Наставниците и учениците знаат со кои наставни средства и материјали за работа и учење располагаат и истите максимално ги користат во наставата и учењето.

Училишната библиотека располага 327 наслови со 2407 книги од кои: 1120 се лектирни изданија. Најголем број од библиотечниот фонд спаѓаат на учебници на учениците на албански наставен јазик, додека сосема мал број има лектирни изданија по предметот македонски јазик. Библиотеката има еден одговорен наставник, кој истовремено е ангажиран со пола фонд на часови во настава по предметот албански јазик.

Учениците и наставниците се целосно осигурени со Осигурителна полиса, додека училишниот објект не е осигуран.

6.3. Обезбедување на потребниот наставен кадар

Училиштето има обезбедено доволен број на наставен кадар во согласност со Законот за основно образование и нормативот за наставен кадар, само еден наставник кој предава природни науки и иновации е несоодветен. Во училиштето, наставните планови и програми ги реализираат 28 наставници, од кои 4 наставници дополнуваат во други училишта. Покрај наставниот кадар во училиштето вработен е директор, стручна служба (психолог, педагог и библиотекар), секретар, благајник и 2 хигиеничари.

Наставниот процес во училиштето го реализираат 19 наставници на неопределено време и 9 наставници на определено време.

Во оваа учебна година нема наставници приправници. При изборот на наставниот кадар не е констатирана родова, социјална или друга дискриминација.

Вработените го почитуваат работното време. Редовноста на наставниците и техничкиот персонал ја следи директорот. Работата на наставниот кадар ја следи

директорот и стручната служба со посета на часови. Во случаи на отсуство на наставниот кадар училиштето има механизми за брза, но не и секогаш соодветна замена.

Училиштето нема комплетирана стручна служба, има само психолог и педагог (несоодветен спрема нормативот-дипломиран наставник по одд. настава), кои преку своите програми им помагаат на наставниците во организација на наставата и на учениците им даваат поддршка во справување со нивните проблеми како и следење на напредокот индивидуално, по паралелки и на ниво на училиште. Стручната служба добро планира и спроведува активности за работа со наставници и ученици и истиот е секогаш отворен за соработка со сите заинтересирани страни во воспитно образовниот процес.

6.4. Следење на развојните потреби на наставниот кадар

Развојните потреби на наставниот кадар се следат од страна на директорот и стручната служба на училиштето. Се врши посета на часови од страна на директорот и стручната служба, како и увид во планирањата на наставниците. Наставниците добиваат можност да учествуваат на семинари организирани од страна на Бирото за развој на образованието, како и проекти кои се спроведуваат од страна на домашни и странски акредитирани организации. Потребите за стручно усовршување се утврдуваат по извршени анкети на наставниците или барања од стручните активи. Училиштето има план за дисеминација-внатрешна обука и размена на знаењата на кадарот. Мал број на наставниот кадар нема ажурирани портфолија за професионален развој.

6.5. Финансиско работење во училиштето

Училиштето за последните неколку учебни години не донесува финансов план, и план за Јавни набавки. Од тукаа не можеше да се констатира транспарентноста во планирањето и трошењето на финансиските средства на училиштето.

7. УПРАВУВАЊЕ, РАКОВОДЕЊЕ И КРЕИРАЊЕ ПОЛИТИКА

7.1. Управување и раководење со училиштето

Училишниот одбор (УО) во училиштето е конституиран во согласност со законската регулатива и Статутот на училиштето. Сите членови се со легитимен мандат. Составот на органот на управување има родова застапеност.

За регулирање на својата работа Училишниот одбор има донесено своја Годишна програма за работа и деловник за работа. Состаноците се одржуваат во согласност со Деловникот за работа. Дел од членовите на училишниот одбор има потреба за обезбедување и посета на обуки заради запознавање и извршување на улогата на управување. За својата работа Училишниот одбор навреме ги запознава другите субјекти вклучени во воспитно-образовниот процес.

Училишниот одбор активно учествува во креирањето на еколошката и животната средина, меѓуетничката интеграција и инклузивноста во образованието.

Раководниот орган – директорот, има програма за работа и истата ја реализира во континуитет. Знае да ги вреднува објективно квалитетите на вработените и нивниот придонес во целовкупната работа во образовниот процес на училиштето, има познавање, компетенции, и знаења за работата. Своето работење го заснова врз тимска работа и има професионален однос кон работата. Се фокусира на јасни работи за остварување на приоритети од програмата за развој на училиштето. Како приоритети на неговата работа е подобрувањето на условите за работа во училиштето и подобрување на постигањата на учениците. Со почит се однесува кон специфичните карактеристики на родителите и со нив постојано соработува да и тие да даваат свој придонес за подобрување на резултатите.

Начинот на ваквото однесување, ангажирање и раководење од страна на директорот е позитивен одраз врз состојбите и квалитетот на севкупната работа во ова училиште. Директорот соработува со Бирото за развој на образование, Министерството за образование и наука, Државниот просветен инспекторат, Локалната самоуправа, посебно се истакнува соработката со месната заедница од село Чајле и со родителите на учениците како и други органи.

7.2. Цели и креирање на училишна политика

Образовната политика за работа на училиштето е предвидена во самата програма за развој и годишната програма за работа на училиштето. Целите на училиштето се во согласност со целите на државната и локалната образовна политика. Во Програмата за развој за период 2017-2021 год. на училиштето за периодот од четири години се јасно и прецизно дефинирани насоките кон подобрување на квалитетот на наставата, зголемување на постигањата на учениците и инфраструктурните услови во училиштето.

Вработените и учениците активно учествуваат во креирањето на целите, начелата и вредностите на училиштето, а за истакнување е подобрувањето на меѓуетничката интеграција и еднаквиот пристап кон сите. Родителите имаат голем удел во развојниот план на училиштето.

Креирањето на училишната политика е насочена кон јасно дефинирани цели. На училиштето за креирањето на образовната политика му е потребно уште повеќе да изврши во континуитет истражувања, анализирања и откривање на сопствените потреби на училиштето. Во креирањето-ажурирањето на стратегиите за реализирање на поставените цели, вклучени се поголемиот дел на наставници. За ова се информираат заинтересираните субјекти на наставнички совет, одделенски совети и стручни активи.

7.3. Развојно планирање

По целосната анализа на работењето во претходната година и лоцирање на одредени слабости, раководниот тим на училиштето врши напори за отсликување на вистинските потреби и предлага можни остварливи решенија кои ќе го подобрат квалитетот на наставата. Сите приоритети во училиштето се планираат врз основа на анализата на реалната состојба и реалните потенцијали на училиштето.

Училиштето планира активности за реализација на поставените цели и план за следење и евалуација на реализацијата на активностите и постигање на поставените индикатори за успешност. Наставниците, родителите и учениците се постојано информирани за поставените цели, нивното реализирање и постигнатите резултати. Училиштето ги има во предвид ставовите на сите субјекти кои се заинтересирани за работата на училиштето.

Училиштето делумно ги идентификува потребите за стручно оспособување на кадарот и во согласност со своите финансиски можности овозможува вклучување на наставниците во следењето на планираните обуки. Училиштето нема воспоставено систем на внатрешна обука, десиминација и пренесување на стекнатото знаење.. Постоечките нагледни средства и технички помагала кои се функционални, не се користат оптимално.

Во однос на подобрување на инфраструктурата училиштето има воспоставено соработка со родители и приватниот сектор.

Наоди и препораки

Јаки страни

- Постигањата на учениците, средниот успех на училиштето е многу добра;
- Интеракцијата меѓу учениците и возрасните во училиштето е на добро ниво;
- Севкупната грижа за учениците е добра;
- Училишната клима и односите во училиштето се добри и
- Постои добра соработка на раководниот орган со наставниците, училишниот одбор, советот на родители и локалната самоуправа и месната заедница.

8.2 Слаби страни

- Во училиштето нема регистрирано училишен спортски клуб;
- Недоволна опременост на училниците и кабинетот со нагледни средства;
- Неажурирани изложени ученички трудови по училници и ходници;
- Училиштето во последните 3 години, не е вклучена во проектот МИМО;
- За учениците со потешкотии во учењето инклузирани во редовните паралелки, не се изработуваат ИОП;
- Некомплетирана стручна служба со училишен дефектолог и соодветен педагог;
- Училиштето за последните две учебни години 2017/18 и 2018/19 нема изготвено Самоевалуација;
- Не осигурани училишен објект и

- Училиштето нема увид во планирањето и трошењето на финансиските средства.

Препораки

- Училиштето да ги превзема сите мерки за да регистрира училишен спортски клуб и истиот да реализира училишни спортски активности;
- Училиштето да превзема активности за снабдување, односно опременување на училниците и кабинетот со нагледни средства;
- Да се ажурират изложените ученички трудови по училниците и ходниците;
- Училиштето да превзема активности за вклучување во проектот МИМО;
- Да се изработуваат ИОП за учениците со потешкотии во учењето инклузирани во редовните паралелки;
- Училиштето задолжително да изврши прием на училишен дефектолог и соодветен педагог согласно нормативот и Законот за осноно образование;
- Да се изготви Самоевалуација на училиштето за последените две учебни години;
- Да се изврши осигурување на училишниот објект и
- Планирањето и трошењето на финансиските средства во училиштето да бидат транспарентни.

Раководител на инспекцискиот тим	Амдин Рушај
Инспектор	Бошко Стефановски
Инспектор	Нермина Карагоска